

Półbut z wraka statku „General Carleton” (W-32)

NUMER INWENTARZA:

CMM/HŻ/3191

TYTUŁ:

Półbut z wraka statku „General Carleton” (W-32)

AUTOR:

nieznane

CZAS POWSTANIA:

przed 1785

TYP OBIEKTU:

ubiór

RODZAJ:

archeologia

SZEROKOŚĆ:

84 mm

DŁUGOŚĆ:

275 mm

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

ubiór, obuwie, szewstwo

KOLEKCJA:

ubrania i akcesoria żeglarskie

MIEJSCE POWSTANIA:

Wielka Brytania

MIEJSCE POZYSKANIA:

badania podwodne CMM

MATERIAŁ:

skóra, drewno

TECHNIKA:

szycie

DZIAŁ:

Historii Żeglugi i Handlu Morskiego

LOKALIZACJA:

magazyn

OPIS:

Lewy półbut zachowany w całości. Stan zachowania fragmentów skóry pozwolił na przeprowadzenie rekonstrukcji tego obiektu.

Częściowo zachowały się oryginalne szwy scalające but. Obcas, o obrysie podkowy, wysokość 20 mm, wykonany z kilku warstw grubej skóry, scalonej drewnianymi kołeczkami. Nie zachowała się przednia część zelówki. Przyszwą zakończona językiem o szerokości 117 mm. W tylnej części buta widoczne pęknięcie skóry o długości 20 mm. W środku buta, podczas rekonstrukcji, umieszczono czarne kopyto pozwalające na utrzymanie właściwego kształtu obiektu. Zabytek został wydobyty z wraka statku „General Carleton” (W-32). Był to drewniany żaglowiec, który zatonął pod koniec XVIII wieku w rejonie miejscowości Dębki, u ujścia rzeki Piaśnicy do Bałtyku. Wśród rybaków kaszubskich była o nim znana, przekazywana ustnie relacja. Próba jej potwierdzenia podjęta została przez dr. Michała Woźniewskiego, którego poszukiwania doprowadziły do lokalizacji wraku. O odkryciu zostało powiadomione CMM, gdzie wrak został oznaczony symbolem W-32. W rezultacie podwodnych badań archeologicznych prowadzonych na wraku wydobyto wiele różnorodnych, zabytkowych przedmiotów. Niektóre obiekty przetrwały w dobrym stanie zachowania (np. pozostałości ubrań) dlatego, że w wyniku katastrofy statku rozlał się przewożony dziegieć, który, zmieszany z innymi substancjami, utworzył naturalną warstwę izolującą przed wodą morską. Jednym z pierwszych zabytków wydobytych z wraku był dzwon statku, dzięki któremu zidentyfikowano nazwę, rok oraz miejsce budowy jednostki. Przeprowadzono też poszukiwania archiwalne w celu odtworzenia jej historii. Zabytki podnoszone z wraku rejestrowano w polowej księdze wpływów muzealiów. Łącznie podczas eksploracji pozostałości kadłuba zostało wydobytych ponad 775 zabytkowych przedmiotów. Wśród pozycji inwentarzowych znajdują się elementy takielunku oraz ładunek statku, uzbrojenie, narzędzia bosmańskie i szkutnicze, instrumenty nawigacyjne, sprzęt kuchenno-stółowy, ubrania żeglarskie i rzeczy osobiste marynarzy. Wszystkie przedmioty odkryte na wraku W-32 pochodzą z II połowy XVIII wieku. Charakterystyczne dla Wysp Brytyjskich naczynia, fajki, punce na lufach pistoletów, fragmenty druków w języku angielskim oraz monety pozwalają uznać wrak za pozostałości brytyjskiego statku żaglowego, pływającego w latach 70. i 80. XVIII wieku. Zbudowany w Whitby, na wschodnim wybrzeżu Anglii, był określany tradycyjnie, tak jak inne budowane tutaj statki, mianem węglowca.

BIBLIOGRAFIA:

Ossowski, W., red., The General Carleton Shipwreck, 1785, Gdańsk 2008

CKWS
CENTRUM KONSERWACJI
WRAKÓW STATKÓW

NARODOWE
MUZEUM
MORSKIE
w Gdańsku

WIRTUALNE
MUZEUM
MORSKIE

Copyright © 2016 Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku. Niektóre prawa zastrzeżone

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Projekt Centrum Konserwacji Wraków Statków wraz z Magazynem Studyjnym w Tczewie – budowa infrastruktury kultury Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku.

WSPARCIE UDZIELONE Z FUNDUSZY NORWESKICH I FUNDUSZY EOG, POCHODZĄCYCH Z ISLANDII, LIECHTENSTEINU I NORWEGII, ORAZ ŚRODKÓW KRAJOWYCH.

[POLITYKA PRYWATNOŚCI](#)